TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı :20987
Tarih :02.11.2026

52446

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinde, belediye mülkiyetinde bulunan Engelsiz Yaşam Merkezi, kayyım yönetimi döneminde gerçekleştirilen tahsis işlemleri nedeniyle seçilmiş belediye yönetimi ile ilgili kurumlar arasında hukuki uyuşmazlıklara konu olmuştur. Yenişehir Belediyesinin 31 Mayıs 2024 tarihinde kamuoyuyla paylaştığı bilgilere göre, kayyım döneminde belediyeye ait 18 taşınmaz çeşitli kurum ve kuruluşlara tahsis edilmiştir.

Engelli bireylerin sosyal, kültürel ve ekonomik yaşama eşit katılımını desteklemek amacıyla oluşturulan merkezlerin erişilebilir, ücretsiz ve hak temelli hizmetler sunması büyük önem taşımaktadır. Yenişehir Kaymakamlığının geçmiş yıllarda yaptığı açıklamalarda ilçedeki Engelsiz Yaşam Merkezlerinde mesleki beceri eğitimleri, kültürel faaliyetler ve çeşitli sosyal etkinliklerin yürütüldüğü belirtilmiştir. Buna karşılık seçilmiş Yenişehir Belediyesi yönetimi, kayyım döneminde gerçekleştirilen tahsisler nedeniyle belediyeye ait bir Engelsiz Yaşam Merkezini kullanamadığını kamuoyuna açıklamıştır.

Yenişehir Belediyesinin verdiği bilgilere göre, Diyarbakır 1. İdare Mahkemesinin 2024/917 esas sayılı dosyasında Yenişehir Kaymakamlığının açtığı dava ehliyet yönünden reddedilmiş ve karar kesinleşmiştir. Diyarbakır 4. İdare Mahkemesinin 2024/942 esas sayılı dosyasında Yenişehir Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının açtığı davada belediyenin işleminin iptaline karar verilmiş, istinaf başvurusunun reddedilmesiyle karar kesinleşmiştir. Belediyenin aynı vakfa karşı açtığı 2024/834 esas sayılı dava ise görev yönünden reddedilmiş ve bu karar da kesinleşmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'inci ve 75'inci maddeleri belediye taşınmazlarının tahsisine ilişkin yetki ve koşulları düzenlemektedir. Bunun yanında 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun, engelli bireylerin hak ve özgürlüklerden eşit biçimde yararlanmasını ve toplumsal yaşama tam katılımını esas almaktadır. Kayyım döneminde gerçekleştirilen tahsislerin belediyenin engelli bireylere yönelik hizmetlerini planlama ve yürütme kapasitesi üzerindeki etkilerinin incelenmesi, taşınmazın mevcut kullanımının açıklığa kavuşturulması ve belediyeye iade olanaklarının değerlendirilmesi kamu yararı bakımından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Yenişehir Belediyesine ait Engelsiz Yaşam Merkezi hangi tarihli ve sayılı kararla, hangi hukuki gerekçeyle ve hangi kuruma tahsis edilmiştir? Tahsis süresi ne kadardır ve işlem bedelli mi, bedelsiz mi gerçekleştirilmiştir?
2. Taşınmazın başka bir kuruma tahsis edilmesini gerektiren kamu hizmeti ihtiyacı nedir? Tahsis kararı alınırken belediyenin engelli bireylere yönelik mevcut ve gelecekteki hizmet ihtiyaçları değerlendirilmiş midir?
3. Engelsiz Yaşam Merkezi hâlen hangi kurum veya kuruluşun fiilî kullanımındadır? Merkezde 2024, 2025 ve 2026 yıllarında hangi hizmetler sunulmuş, bu hizmetlerden yıllar itibarıyla kaç engelli birey yararlanmıştır?
4. Merkezde engelli bireylere yönelik erişilebilir eğitim, kültür, spor, sosyal destek ve mesleki beceri programları yürütülmekte midir? Bu hizmetlerin ücretsiz, erişilebilir ve farklı engel gruplarının ihtiyaçlarına uygun biçimde sunulması için hangi düzenlemeler yapılmıştır?
5. Taşınmazın tahsis amacına uygun kullanılıp kullanılmadığı denetlenmiş midir? Denetimlerde amaç dışı kullanım, atıl bırakılma, erişilebilirlik eksikliği veya hizmet aksaması tespit edilmiş midir?
6. Merkezin yapımı, donatımı, bakım ve işletme giderleri için bugüne kadar belediye bütçesinden ve diğer kamu kaynaklarından ne kadar harcama yapılmıştır? Tahsis sonrasında bu giderler hangi kurum tarafından karşılanmıştır?
7. Diyarbakır 4. İdare Mahkemesinin 2024/942 esas sayılı dosyasında belediyenin işleminin iptaline ilişkin kesinleşen kararın hukuki gerekçeleri nelerdir? Bu kararın belediyenin taşınmaz üzerindeki tasarruf yetkisine etkileri Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?
8. Yenişehir Belediyesi yönetiminin, kayyım dönemindeki tahsis nedeniyle belediyeye ait bir Engelsiz Yaşam Merkezini kullanamadığı yönündeki açıklaması hakkında Bakanlığınızca herhangi bir inceleme yapılmış mıdır? Belediyenin söz konusu taşınmazı yeniden kullanma taleplerine hangi gerekçelerle yanıt verilmiştir?
9. Engelsiz Yaşam Merkezinin seçilmiş belediye yönetiminin tasarrufuna yeniden bırakılması ve engelli bireylere yönelik erişilebilir, ücretsiz ve hak temelli belediye hizmetlerinde kullanılabilmesi amacıyla mevcut tahsisin sona erdirilmesi veya ilgili kurumla yeni bir düzenleme yapılması yönünde herhangi bir girişimde bulunulacak mıdır?
10. Taşınmazın belediyeye iadesi sürecinde engelli bireylerin mevcut hizmetlere erişiminin kesintiye uğramaması, hizmetlerin geliştirilmesi ve ilgili engelli örgütlerinin karar süreçlerine katılımının sağlanması amacıyla hangi önlemler alınması planlanmaktadır?